

L'ORACIÓ SIMPLE

Substitució dels seus complements per pronoms

1.El complement directe(CD)

El pronom feble es posa davant del verb.Si és un imperatiu, darrere.En altres casos, com en castellà,davant o darrere indistintament.

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB		
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a	
1ps 1pp	em	m'	-me	'm
2ps 2p	et	t'	-te	't
3ps 3p	us		-vos	
3ps 3p	el,la	l'	-lo,-la	'l, -la
3ps 3p	els,les		-los-les	'ls,-les
<i>SI EL CD NO PORTA CAP DETERMINACIÓ DAVANT O DUU ALGUNA EXPRESSIÓ QUANTITATIVA SE SUBSTITUEIX PEL PRONOM EN</i>				
3ps	en	n'	-ne	'n
<i>SI EL CD SUBSTITUEIX "AÇÒ", "AIXÒ", "ALLÒ" o TOTA UNA FRASE, TÈ VALOR NEUTRE I SE SUBSTITUEIX PER HO</i>				
3p	ho		-ho	

Si no saps si un complement de persona és CD, pots recórrer a la transformació de l'oració activa en passiva. Si el complement és Subjecte Pacient, és que és

el CD de l'oració activa. I no porta la preposició "a".

Pep	saluda	Jordi
		(¿?)
Subjecte	Predicat Verbal	

Jordi	és saludat	per Pep
Subjecte Pacient		Ct agent

Substitueix el CD d'aquestes frases pel pronom adequat:

- Ell porta la seua mare al poble.
- Nosaltres hem invitat el teu veí a l'excursió
- Saludarem Ernest de part teua
- La Maria té molta gana
- Iniciaren la festa a les nou de la nit.
- Untarem la roda de sèu.
- Trobaràs programes a la sala.
- Llença els segells al fem. (imp)
- Agafa allò que t'he dit.
- He avançat el rellotge unes quantes hores.
- Han caigut dues pedres a l'autopista

Aquell pare no entén el seu fill.
 La policia ha perseguit els culpables per tot el país.
 Ella ven roba en el mercat ambulant dels dijous.
 En la duana nosaltres ensenyarem els passaports.
 La teua mare estima a nosaltres.
 Ell creu que aconseguirà aprovar.
 Havien vist a tu prop de la font.
 Investigarà si algú ha copiat en l'examen
 Havien vist a tu prop de la font.
 Joan dóna sempre besos als seus admiradors
 Despengí el quadre perquè no m'agradava.
 He oblidat això.
 Saludeu els nostres amics.
 No he comprat arròs per a la boda.
 No sé com anar a Castelló.
 Pujaran les maletes a l'habitació.
 Aquell xic agafà el teu llibre
 Ells aprecien molt la modista.
 Abans de tornar-lo, neteja el pinzell.
 Carme té setze anys.
 No he comprat sucre.
 Porta el cotxe al taller, per favor
 Ahir vaig veure el teu cosí a la plaça.
 ¿Recorda vosté com va succeir l'atracament?
 El policia escorcollà a vosaltres.
 No invita ja a les festes a mi.
 Ell va insultar greument a nosaltres
 Mireu l'home de la gavardina.
 Espereu a l'eixida del cine a nosaltres

2.El complement indirecte(CI)

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB		
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a	
1ps 1pp	em	m'	-me	'm
2ps	ens	-nos	'ns	
2p	et	t'	-te	't
2p	us	-vos		
p	li	-li		
3ps	els	-los	'ls	
3p				
p				
<i>EL CI, SEMPRE PRECEDIT PER LA PREPOSICIÓ A, NO TÉ FEMENÍ</i>				

Substitueix el CI d'aquestes frases pel pronom adequat:

Ella sempre regala roba a les persones necessitades
 odries llegir la carta a les veïnes.
 L'Antoni dedica el llibre als pares.
 Dóna a la Miquela records de part meua.

Van portar això a Joan.
 Fes cas als xiquets i compra unes llepolies als xiquets.
 La mare prepara les maletes a les seues filles.
 Agafà l'escopeta i va disparar a nosaltres un tir
 moblarem el pis a vosaltres per pocs diners.
 Digues a Joan que vinga.
 Ahir uns lladres furtaren els mòbils a ells.
 Demà enviaran a ell el paquet.
 Demà enviaran a tu el paquet.
 Van enviar un llibre a mi.
 Ells amaguen a mi la veritat.
 Dóna la mà a mi, per favor!
 ¿Comprareu a nosaltres el pis?
 Van enviar un llibre a ella.
 ¿Comprareu a les teues amigues el pis?
 Ensenyeu a les xiques la fotografia.
 Agraïm el detall a les teues amigues.

3.L'atribut(A)

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB	
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a
3ps ho		-ho	

Substitueix l'Atribut d'aquestes frases pel pronom adequat:

Semblava disgustat
 El públic ja estava impacient
 Pep està enfadat
 Semblen els teus amics.
 La teua donació és una obra de caritat
 El xiquet estava distret i va entropessar.
 El teu germà Pere està sol.
 Vicent estava satisfet.
 Les xiquetes estaven despreocupades.
 El públic estava impacient.El cantant no eixia a saludar.
 El president estava pensatiu mentre recorria els jardins del palau.
 El camioner estava tranquil perquè el seu tràiler havia passat la revisió.
 Els alumnes estan nerviosos pel pròxim examen.
 Ell era feliç quan li entregaren el trofeu a l'entrega de trofeus

4.El complement predicatiu(CP)

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB	
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a
3ps hi		-hi	

Substitueix el CP d'aquestes frases pel pronom adequat:

El xiquet caminava distret pel carrer.
 El teu germà Pere viu sol.

Vicent somreia satisfet, perquè li havia tocat la loteria.
 Les xiquetes reien des preocupades.
 El públic esperava impacient l'eixida del cantant.
 El president passejava pensatiu pels jardins del palau.
 El camioner conduïa tranquil el seu tràiler.
 L'examen posava nerviosos els alumnes.
 Va acudir feliç a l'entrega de trofeus

5.El complement circumstancial de mode(CCM)

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB	
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a
3ps hi		-hi	

Substitueix el CCM d'aquestes frases pel pronom adequat:

Joan mira sempre de reüll aquella xica
 Camina lentament.
 L'invitat parlava meravellosament.
 Elles miren les xiques aquelles amb admiració

6.El complement de règim verbal(CRV)

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB	
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a
<i>SI EL VERB EXIGEIX UN COMPLEMENT QUE COMENCE PER de ES PODRÀ SUBSTITUIR PEL PRONOM en</i>			
3P en	n'	-ne	'n
<i>SI EL VERB EXIGEIX UN COMPLEMENT QUE COMENCE PER qualsevol altra preposició, ES PODRÀ SUBSTITUIR PEL PRONOM hi</i>			
3P hi		hi	

Substitueix el CRV d'aquestes frases pel pronom adequat

No confia gens en els seus amics.
 El premi consistia en un viatge al Carib.
 Aquells jubilats disfrutaven d'una bona paga.
 Les autoritats alertaren la població del risc de riuades.
 Tots contribuïm a la causa amb entusiasme.
 Ell i ella coincidien en els mateixos objectius.
 La seua novel.la manca d'interés.
 Desistiren d'aquell projecte tan absurd
 No comptàvem amb el suport de ningú
 És difícil creure en Déu en aquests dies

7.El complement circumstancial(CC)

DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB	
començat per consonant	començat per vocal o h	acabat en consonant o diftong	acabat en a
<i>EXCEPTE ELS DE TEMPS I QUANTITAT, ELS CC ES PODEN SUBSTITUIR PEL PRONOM hi</i>			

lloc	temps	mode	causa
finalitat	quantitat	instrument	destinatari
companyia			

Substitueix els CC d'aquestes frases pel pronom feble adequat:

Vaig al teatre més tard.

Va comprar els pantalons en el mercat del Cabanyal

Ell ha pegat amb el bastó més d'una vegada al seu gos.

Ell viu a Alacant des de l'estiu.

Vaig llegir la notícia al diari.

Jo llig a gust aquesta novel.la

Sempre fa les coses així.

COMBINACIONS DE DOS PRONOMS FEBLES

1. **El lloc de col.locació** de la combinació respecte al verb és el mateix que quan hi ha un sol pronom feble. En condicions normals, davant del verb(1) Si es tracta d'un imperatiu, darrere del verb(2) Si és una perífrasi o un fet perifràstic, davant o darrere(3)

2. **Els pronoms EM/ET/ES**, prenen la forma ME/TE/SE quan es combinen amb un altre pronom:

Ex: **me'l** durà, **te la** compra, **se la** beu.

3. Si els pronoms de la combinació van **sencers davant del verb** no porten res, però si van **darrere porten guionet**:

Ex: **te la** donaré, compra-**te-la**.

4. **Ordre de col.locació** dels pronoms respecte al verb:

Reflexiu	OI	OD	CC i altres funcions	VERB
	oi reflexiu me	la cara l'		afaita
v.pron se		el pastís l'		ha menjat
	a mi m'	què passa ho		dirà
	a ell, a ella li	la camisa la		compraré
v.pron se			CRV de l'estafa 'n	queixa
		les pizzes les	CCL a casa hi	portaré
	a les xiques els	entrades en		regale
			Atribut, trist	

			ho	semblava
	a nosaltres		que teníem reunió	
	ens		ho	recordà
		als malalts	les radiografies	dóna
		els	les	

Si els pronoms van darrere el verb, **ordre de col.locació** seria el mateix:

VERB	Reflexiu	OI	OD	CC i altres funcions
vull afaitar		-me	la cara -la	
vol menjar	-se		el pastís 'l	
vol dir		a mi -m'	què passa ho	
vull comprar		a ell, a ella -li	la camisa -la	
vol queixar	v.pron -se			CRV de l'estafa 'n
vol portar			les pizzes -les	CCL a casa -hi
vull regalar		a les xiques -los	entrades -en	
semblava				trist -ho
he de recordar		a vosaltres -vos	que tenim reunió -ho	
podien dir		a nosaltres -nos	això -ho	
doneu		al xiquet -li	el biberó 'l	
posa			la criatura -la	al cotxet -hi
dóna		a l'Antoni -li	això -ho	
dóna		a les senyores -ls	la mà -la	
dóna		als teus fills -ls	més ajuda -en més	

5. En les combinacions, l'apòstrof anirà com més a la dreta

millor. Generalment, doncs, s'apostrofa el segon pronom: **te'l** regale, **li'ls** ha comprat, **me'n** donarà. Si el segon pronom se'n pot anar amb el verb, se n'hi va: me **l'**ha regalat, te **n'**aniràs... Els pronoms HO i HI, excepcionalment, fan que s'apostrofe el pronom que duen davant: **m'**ho digué, **t'**hi aproximes, **s'**hi tornarà...

6. Darrere del verb, si el primer pronom acaba en -S, el segon pren la forma de quan anava davant del verb:

Ex: Va donar-nos-**el**, aneu-vos-**en**, doneu-los-**els**...

7. Mai no usarem el nostre pronom ES amb el valor de CI, com passa en castellà.

Ex: le doy el regalo: se lo doy
 CI V CD CI CD

Ex: li done el regal: li' l done
 CI V CD CI CD

		DAVANT DEL VERB		DARRERE DEL VERB	
		començat per consonant	començat per vocal o H	acabat en consonant o diftong	acabat en A
EM	EM+EL	me'l	me l'	-me'l	
	EM+ELS	me'ls		-me'ls	
	EM+LA	me la	me l'	-me-la	
	EM+LES	me les		-me-les	
	EM+HO	m'ho		-m'ho	
	EM+HI	m'hi		-m'hi	
	EM+EN	me'n	me n'	-me'n	
ET	ET+EL	te'l	te l'	-te'l	
	ET+ELS	te'ls		-te'ls	
	ET+LA	te la	te l'	-te-la	
	ET+LES	te les		-te-les	
	ET+HO	t'ho		-t'ho	
	ET+HI	t'hi		-t'hi	
	ET+EN	te'n	te n'	-te'n	
EL	EL+HI	l'hi		-l'hi	
	EL+EN	l'en	el n'	-l'en	
LA	LA+EN	la'n		-la'n	
	LA+HI	la hi		-la-hi	
	LA+EN	la'n		-la'n	
ELS	ELS+EL	els el		els l'	-los-el
	ELS+ELS	els els		-los-els	'ls-els
	ELS+LA	els la		els l'	'ls-la
	ELS+LES	els les		-los-les	'ls-les
	ELS+HO	els ho		-los-ho	'ls-ho
	ELS+HI	els hi		-los-hi	- 'ls-hi
LES	LES+EN	els en		els n'	-ls-en
	LES+HI	les hi		-les-hi	
LES	LES+EN	les en		-les-en	'ls-en
	EN+HI	n'hi		-n'hi	
	LI+EL	li'l	li l'	-li'l	
	LI+ELS	li 'ls		-li'ls	
	LI+LA	li la	li l'	-li-la	
	LI+LES	li les		-li-les	
LI	LI+HO	li ho		-li-ho	
	LI+EN	li'n	li n'	-li'n	
ES	ES+EL	se'l	se l'	-se'l	

	ES+EL	se'ls		-se'ls	
	ES+LA	se la		-se-la	
	ES+LES	se les		-se-les	
	ES+HO	s'ho		-s'ho	
	ES+HI	s'hi		-s'hi	
	ES+EN	se'n	se n'	-se'n	
ENS	ENS+ EL	ens el	ens l'	-nos-el	'ns-el
	ENS+ELS	ens els		-nos-els	'ns-els
	ENS+LA	ens la	ens l'	-nos-la	'ns-la
	ENS+LES	ens les		-nos-les	'ns-les
	ENS+HO	ens ho		-nos-ho	'ns-ho
	ENS+HI	ens hi		-nos-hi	'ns-hi
	ENS+EN	ens en	ens n'	-nos-en	'ns-en
US	US+EL	us el	us l'	-vos-el	
	US+ELS	us els		-vos-els	
	US+LA	us la	us l'	-vos-la	
	US+LES	us les		-vos-les	
	US+HO	us ho		vos-ho	
	US+HI	us hi		-vos-hi	
	US+EN	us en	us n'	-vos-en	